Eduskunta
Talousvaliokunta

Kirjallinen vastine
27.5.2025

HE 37/2025 vp

HE 37/2025 vp

ASIA

Talousvaliokunta pyysi saada lisäselvityksen siitä, miten TEM kommentoi Biokierto & Biokaasun sekä Bioenergian ja MTK:n lausunnossaan esittämiä yksityiskohtaisia pykäläkohtaisia muutosehdotuksia / täsmennyksiä.

Lisäksi talousvaliokunta pyysi kommenttia MmV:n antamassa lausunnossaan esittämästä siirtymäaikoja koskevaa huomiota.

TEM LAUSUU SEURAAVAA

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry (jatkossa *SBB*) on esittänyt lausunnossaan seuraavia pykäläkohtaisia muutoksia 2 §:n 4 momenttiin:

”Edellä 2 momentissa tarkoitettuun tuen saajaan ei myöskään sovelleta tätä lakia, jos biomassapolttoaineita käytetään kaasumaisia biomassapolttoaineita tuottavassa laitoksessa, jossa keskimääräinen biometaanin virtausnopeus on vähemmän kuin 200 m3 metaaniekvivalenttia/h ~~mitattuna lämpötilan ja paineen normaaliolosuhteissa eli 0 °C:n lämpötilassa ja 1 baarin paineessa~~ [*määritettynä lämpötilan ja paineen standardiolosuhteisiin eli 0 °C:n lämpötilassa ja 1 baarin kaasunpaineessa*].”

Tässä on sovellettu direktiivin suomenkielistä tekstiä, mutta korjattu alkuperäinen muotoilu ”ilmanpaineen” muotoon ”paineen”. Sinänsä näemme, että tuossa selkeästi ilmoitetaan missä paineessa ja lämpötilassa biometaanin virtausnopeus tulee siis määrittää.

Yleisesti normaali- ja standardiolosuhteista ei ymmärtääksemme ole ihan yhtäselitteistä näkemystä tieteenmaailmassakaan. Tässä artikkelissa on asiaa käyty läpi eri standardien osalta: https://dimensio-lehti.fi/seikkailu-normaaliuden-viidakossa/ MAOL-taulukkokirjan laatijoiden toimesta. Keskeisenä huomiona sieltä: ”*Mikä on siis ”oikea” tai ”virallinen” määritelmä? Käsittääksemme tällaista ei ole ja tästä syystä normaaliolosuhteiden määritelmän käyttäminen onkin varsin vaarallista ilman erillistä toteamusta, mitä tällä termillä kyseisessä asiayhteydessä tarkoitetaan.”*

SBB on myös ehdottanut, että pykälään lisättäisiin tarkennus siitä, miten keskimääräinen biometaanin virtausnopeus lasketaan ja esittää, että tämä tapahtuisi vuosikeskiarvon perusteella.

Direktiivissä ei ole mainintaa vuosikeskiarvosta, joten olisi riski lisätä se tähän. Energiavirasto määrittelee lain pohjalta tarkempaa ohjeistusta toiminnanharjoittajille, ja he tulevat varmasti tähän ottamaan kantaa aikanaan. Vuosikeskiarvo voi olla ihan hyvä lähestymistapa, mutta ei se ole mitenkään yksiselitteisesti tässä ainoa oikea.

SBB ehdotus liittyen kestävyysjärjestelmien laajuuteen ja sitä kautta mm. todentamisen vaatimuksiin, niin näihin on pyritty ottamaan kantaa 19.5.2025 TaViin toimitetussa vastineen kohdassa ”*Mahdollisuudet todentamisen keventämiseen*”. **Myös Bioenergia ry toi esille samoja huolia**.

Vastineessa kuvatun lisäksi emme ole nähneet valmistelussa mahdollisuutta lisätä kestävyysjärjestelmien vaatimuksiin tai todentamista koskeviin vaatimuksiin enempää joustoa, ilman että direktiivin riittävän tasoinen toimeenpano vaarantuisi.

MTK:n on puolestaan nostanut lausunnossaan esille huolen siitä, mikäli Unionin tietokanta laajenisi myös raaka-aineen tuottajiin. **Myös Bioenergia ry** esitti käytännössä saman huolen. Kuten hallituksen esityksessä on todettu ja MTK on sitä siteerannut:

”*Komissio on kuitenkin tietokannan valmistelun yhteydessä käydyissä asiantuntijakokouksissa kertonut suunnitelmistaan laajentaa tietokanta koskevaan myös RED III -direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviä toiminnanharjoittajia polttoaineiden jäljitettävyyden laajemman kattavuuden varmistamiseksi. Mikäli komission suunnitelmat toteutuvat kyseessä olevaa kansallista poikkeusta ei olisi mahdollista säätää.*”

Tämä mahdollinen muutos on komissiolla vasta valmisteluasteella ja aikanaan se tulee komission ja jäsenvaltioiden kestävyyskomitean käsittelyyn, mikäli komissio haluaa sellaisen muutoksen esittää. Luonnollisestikaan siihen ei voida tässä vaiheessa ottaa enempää kantaa.

Maa- ja metsätalousvaliokunta kiinnitti talousvaliokunnan huomiota tiukkoihin aikarajoihin ja kehottaa vielä selvittämään mahdollisuutta siirtymäaikoja koskevien säännösten muuttamiseen. Myös direktiivin toimeenpanon aikarajaa on käsitelty 19.5.2025 TaViin toimitetun vastineen kohdassa ” Sääntelyn implementointi muissa EU-maissa”. Kuten todettua, direktiivin toimeenpanon aikaraja on tiukka ja siihen on pyritty löytämään joustoa ehdotetulla siirtymäsäännöksellä. Valmistelun yhteydessä emme nähneet mahdollisuutta siirtymäsäännöksen pidentämiseen seuraavalle vuodelle.

TEMin toteaa viimeisenä huomionaan sen, että direktiivin toimeenpanon aikaraja 21.5.2025 on nyt ylitetty ja ministeriön näkemyksen mukaan hallituksen esitys olisi tärkeää saada ripeästi hyväksyttyä.